

SZARVASMARHA-ÁBRÁZOLÁSOK PÉNZÉRMÉKEN IV.

AMERIKAI ÉRMÉK

Dr. Kenéz Árpád
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Kedves Olvasóim! Soron következő cikkemben folytatom a pénzérméken található szarvasmarha-ábrázolások bemutatását. Ezúttal az amerikai kontinens érméire kerül sor Kanadától Argentínáig.

Az Amerikai Egyesült Államok bölényes érméi pedig a cikksorozat utolsó állomásaként a májusi számtól kerülnek majd bemutatásra.

Kanada - 25 cent

Érdekesség:

A tervezők Susanna Blunt, M. Williams. Alberta 1905-ben lett önálló kanadai állam, ennek az évfordulónak állítanak emléket ezzel az érmével. Albertában évtizedek óta erős a Kanadától való függetlenedés és elszakadás eszméje, amellyel kapcsolatban 2025-ben még a tartomány miniszterelnöke is tartott beszédet.

- Származási hely:** Kanada
- Névérték:** 25 cent
- Ábrázolás:** legelő marhák
- Kiadás éve:** 2025
- Típus:** emlékérmék
- Súly:** 4,43 g
- Átmérő:** 23,88 mm
- Vastagság:** 1,58 mm
- Él típusa:** recés
- Anyag:** nikkellel bevont acél

Kanada az albertai olajmezők gazdagsága miatt nettó olajexportőr. Többek között Alberta az olajkincs védelme miatt is szeretne függetlenedni. A pénzérmén egy olyan tájkép látható, amelyen egy múlt század eleji olajfúrótorny dominál. A háttérben marhák legelnek.

Albertai tájkép 1914-ből. Dingman 1-es és 2-es kút. (Fotó: www.canadaaction.ca)

Dominika - 25 centavo

Érdekesség:

Közép- és Dél-Amerikában, valamint a Karib-térségben a spanyol és portugál eredetű fajták a jellemzők. Ezeket összefoglalóan Criollo marhának nevezik. Ezek az állatok jellemzően karcsúak, hosszú erős lábakkal, széles terpesztésű szarvakkal. Nagyon jól alkalmazkodtak a területre jellemző klimatikus viszonyokhoz, azonban a nagy produktivitású európai tejelő- és húsfajták, de még a zebufajták is erősen veszélyeztetik ezeket a helyi fajtákat. Az érmén nagy valószínűség szerint a „romana red” fajta egyedei láthatók. Ezt a fajtát a Dominikai Köztársaságban kimondottan a cukornádültetvényekhez fejlesztette ki a Central Romana Corporation agrár, ipari és turisztikai érdekeltségű nagyvállalat. A fajta alapját Puerto Rico-ból származó 100 db Criollo tehén adta. Ezek felét Mysore-Zebu-Criollo vérségű bikával keresztezték, a másik felét pedig Nellore bikákkal. Az első keresztezésből csak a vörös bikákat vitték tovább a keresztezési programba és ezekkel fedeztették a második keresztezési programból született üszöket.

Származási hely:	Dominikai Köztársaság
Névérték:	25 centavo
Ábrázolás:	Cukornád-betakarításról hazatérő marhafogat
Kiadás éve:	1990 (1989-1991)
Típus:	forgalmi érmék
Súly:	5,7 g
Átmérő:	24,2 mm
Vastagság:	1,8 mm
Él típusa:	recés
Anyag:	nikkellel bevont acél

A szelekció a vörös színre, a jó munkaképességre és a jó izmoltságra fókuszált. A tehének finom csontozatúak és kb. 500 kg-ot nyomnak. A bikák nehéz csontozatúak és átlagosan 900 kg súlyúak.

A cukornád betakarításakor még mindig használnak romana red ökrökkel vontatott kocsikat
(Forrás: <https://centralromana.com.do/>)

Uruguay - 1 peso

Érdekesség:

Uruguay címerének középső eleme négy mezőre osztott pajzs. A jobb alsó mezőben az arany színű bika a bőség és a jólét szimbólumaként látható. Uruguay Dél-Amerika második legkisebb független országa (Suriname után), mintegy 176 215 km² kiterjedésű területén mintegy 3,5 millió ember él. A szarvasmarhák száma pedig közel 12 millió, így az egy főre eső szarvasmarhák száma kb. 3,4! Érdekességképpen megemlíthető, hogy ez a mutatószám Argentínában és Brazíliában egyaránt 1,2 körül alakul, az USA-ban pedig mindössze 0,28. Az egy főre eső marhahús-fogyasztásban is világelső Uruguay, 2020-ban fejenként 56,3 kg marhahúst fogyasztott a lakosság. Ekkor Argentína volt a második helyezett mintegy két kilogrammal lemaradva. Uruguayban is

Származási hely: Uruguay Keleti Köztársaság

Névérték: 1 peso

Ábrázolás: Címer jobb alsó mezőjében bika

Kiadás éve: 2011

Típus: forgalmi érmék

Súly: 3,52 g

Átmérő: 20 mm

Vastagság: 1,5 mm

Él típusa: sima

Anyag: sárgarézbe bevont acél

van helyi, a 17. században kitenyészített criollo (creole) marhafajta, ennek ellenére a szarvasmarha-állomány 80%-át az angus és hereford fajta adja. Teljesen fajtatiszta Criollo Uruguayo már csak alig pár száz maradt. Ezek is nagyrészt egy nemzeti park területén.

Criollo Uruguayo állomány és Uruguay címere
(Forrás: <https://www.elpais.com.uy/>, fotó: Robert Díaz)

Argentína - 10 centavo

Érdekesség:

Ha már Argentínáról is szó esett az előző érménél, akkor itt látható a gyűjtemény egyik legrégebbi darabja, amely egy argentin 10 centavo, amely a peso váltópénze. Az előlapon a 10-es szám mellett egy stilizált marhafaj látható. Tervező: Lucien Georges Bazor. Argentína világelső a húsmarhatartásban. A pampákon nevelt állatok húsa világszerte kapható, de a megtermelt hús nagy részét a lakosság fogyasztja el. A szarvasmarha-állomány meghaladja az 50 milliót, a húsfogyasztás pedig 54 kg/fő/év.

Származási hely: Argentín Köztársaság

Névérték: 10 centavo

Ábrázolás: marhafaj

Kiadás éve: 1949 (1942-1950)

Típus: forgalmi érmék

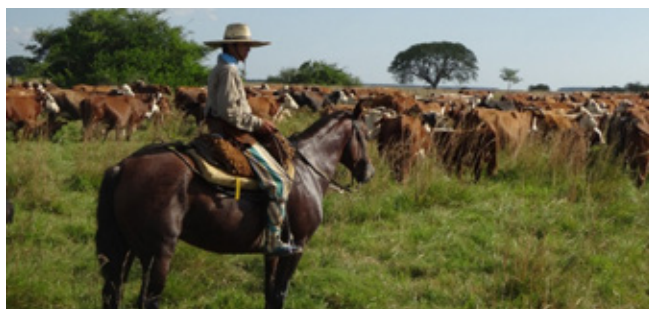
Súly: 3 g

Átmérő: 19 mm

Vastagság: 1,5 mm

Él típusa: recés

Anyag: alumíniumbronz

Argentína, Uruguay, Paraguay, Dél-Brazília világhírű lovas marhapásztorai a gauchos, akik a kietlen pampákon felügyelik a nagy létszámú gulyákat. Különleges, olykor romantizált, de nehéz életmód az övék. (Forrás: Pixabay, Voilia képe).

